

HET VERDRAG VAN VERSAILLES

DE kaart van Europa werd in de loop van de eeuwen viermaal getekend. Eerst in 843 door de Vrede van Verdun, in 1648 door de Vrede van Westfalen, in 1815 door de Vrede van Wenen en in 1919 door het Verdrag van Versailles. Na de vreselijke oorlog, na de overwinning en de défilés op de tonen van « Madelon » en « It's a long way to Tipperary » kwamen de diplomaten samen te Versailles... en omstreken.

DE DIPLOMATEN

DE diplomaten kwamen naar Versailles. Zij waren de afgevaardigden van de overwonnen- en van de winnende landen. Tussen de overwinnaars werd er een bepaald onderscheid gemaakt. Er was een rangorde : de grote mogendheden en de kleine landjes. De grote mogendheden waren : de Verenigde Staten met Wilson, Groot Brittannië met Lloyd George, Frankrijk met Clemenceau, Italië met Orlando en Japan met prins Saionji. Het waren de grote vijf die de Supreme Raad vormden.

DE VERDRAGEN

NA maanden over en weer gepraat en geredetwist, kwam er dan eindelijk een Verdrag tot stand dat de vrede in de wereld moest terugbrengen. Aan de overwonnen landen werden de clausules van het vredesverdrag voorgelegd. Op 28 juni 1919 ondertekende Duitsland het Verdrag van Versailles in de spiegelgalerij. Op 24 september 1919 ondertekende Oostenrijk het Verdrag van Saint-Germain. Hongarije, gescheiden van Oostenrijk, ondertekende op 4 juni 1920 het Verdrag van Grand Trianon en Bulgarije op 27 november 1919 het Verdrag van Neuilly. Op 20 augustus 1920 ondertekende Turkije het Verdrag van Sèvres. Al die verdragen vormden dikke boekdelen.

RESTITUTIE...

DE overwinnaars kregen de restitutie van bepaalde territoria. Over het algemeen werd de bevolking van deze gebieden uitgenodigd haar accoord te geven door een plebisciet. Frankrijk kreeg Elzas Lotharingen en ten voorlopigen titel ook het Saargebied. België kreeg Eupen en Malmédy, Italië Trente en Trieste, Roemenië kreeg Transylvaanië en Griekenland gans de kust van de Egeïsche Zee, Smyrna inbegrepen. Denemarken kreeg een stukje van Sleeswijk-Holstein.

NIEUWE STATEN

ER werd een nieuw Polen gemaakt met als hoofdstad Warschau. Dat Polen sneed Duitsland in twee door een gang, een corridor, die toegang verschaftte tot de vrije stad Danzig. Er kwam een groot Joegoslavië met als hoofdstad Belgrado; een lang en smal Tsjecho-Slowakije, hoofdstad Praag; Finland, hoofdstad Helsinki; Estland, hoofdstad Revel; Litauen, hoofdstad Wilna, Letland, hoofdstad Riga. In het geheel waren er thans 35 landen in plaats van 26 !

EN BUITEN EUROPA

Het was toch wel een beetje gek zoveel nieuwe landen te maken, waarvan vele grenzen hadden die niet te verdedigen waren. Men wou de nationale aspiraties eerbiedigen; dat was het tegenovergestelde van hetgeen men had gedaan te Wenen in 1815. Het was ook een komisch idee Oostenrijk-Hongarije en Turkije — zo nodig voor het Europees evenwicht — uit elkaar te rukken. Japan maakte zich meester van de Duitse bezittingen in China en op de eilanden van de Stille Oceaan, Frankrijk bezette Syrië, Engeland bezette Palestina en Mesopotamië. In Afrika kreeg Frankrijk een stuk van Cameroen en Engeland nam het grootste deel van de Duitse kolonies in beslag. De droom van Cecil Rhodes werd werkelijkheid.